

Datum: 2016-02-18
Diarienummer: GIH 2016/15
Beslutat av: Högskolestyrelsen

Budgetunderlag 2017-2019

Gymnastik- och idrottshögskolan

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Förord	3
Utbildning på grund- och avancerad nivå	3
Forskning	4
Förutsättningar för forskning och utbildning på forskarnivå	5
Bedömning av GIH:s ekonomiska utveckling	6
Lokalförsörjning	6
Investeringar i anläggningstillgångar	6
Räntekontot	6
GIH:s behov	7

FÖRORD

Gymnastik- och idrottshögskolan (GIH) ska i enlighet med förordningen om budgetunderlag och årsredovisning årligen lämna ett budgetunderlag för kommande treårsperiod. Enligt separat förordning (2002:787) för Centrum för idrottsforskning (CIF), som är placerat vid GIH, ska högskolestyrelsen även lämna budgetunderlag för CIF. Budgetunderlag för CIF är fastställt av CIF:s styrelse och bifogas som bilaga 1.

UTBILDNING PÅ GRUND- OCH AVANCERAD NIVÅ

GIH är landets enda självständiga idrottshögskola med en profil riktad mot utbildningar på grund-, avancerad och forskarnivå inom idrott, fysisk aktivitet och hälsa. Högskolan kommer 2016 erbjuda följande programutbildningar:

1. Ämneslärarutbildning mot gymnasieskolan, idrott och hälsa samt annat ämne/specialidrott (300-330p)
2. Hälsopedagogprogrammet (180p)
3. Tränarprogrammet (120/180p)
4. Idrott och hälsa (120p)
5. Kompletterande pedagogisk utbildning till ämneslärare (90p)
6. Masterutbildning i idrottsvetenskap (120p)

Därutöver ges Sport Managementutbildningen (180p) i samarbete med Södertörns högskola (SH). Antagning till utbildningen sker via SH och studenterna läser totalt 90 högskolepoäng vid GIH. Programutbildningarna motsvarar cirka 90 % av högskolans utbildningsverksamhet. Detta förhållande förväntas bestå under överskådlig framtid. Endast enstaka fristående kurser erbjuds som distansutbildningar. Gemensamt för samtliga utbildningar är att studierna handlar om människan i rörelse. GIH ska förmedla betydelsen av livslångt lärande till studenterna och erbjuda möjlighet till fort- och vidareutbildning på vetenskaplig grund.

Programutbildningarna vid GIH leder till yrken som framöver bedöms ha en hög efterfrågan på arbetsmarknaden. Exempelvis går många yrkesverksamma lärare i idrott och hälsa inom kort i pension och många av dessa är så kallade ”ett-ämneslärare” som vid ersättning kräver två nyanställningar. Detta då dagens nyexaminerade ämneslärare har minst två ämnen i sin examen. Vad gäller specialidrott är efterfrågan på legitimerade lärare mycket stort i gymnasieskolan runt om i landet. Samhället efterfrågar dessutom i allt högre utsträckning högskoleutbildad kompetens. Inom föreningsidrotten ökar behovet av högskoleutbildade tränare för såväl elit- som breddverksamhet. Inom sjukvården har insikten om den fysiska aktivitetens betydelse skapat ett ökande behov av utbildade hälsopedagoger. Inom näringslivet har idrottens växande betydelse som kommersiell aktör skapat ett stort behov av ekonomer med inriktning mot idrott, fysisk aktivitet och hälsa.

GIH samverkar aktivt med andra lärosäten och har flera förfrågningar om framtida samarbeten kring nya utbildningar. Ett exempel är GIH:s samarbete med Stockholms universitet (SU) och SH inom ramen för ämneslärarutbildningen. GIH:s lärarstudenter har möjlighet att läsa sitt andra ämne vid SU och SH. GIH ger också möjlighet för SH:s studenter att läsa ämnet idrott och hälsa som ämne två och ett liknande samarbete diskuteras med SU. Med start vårterminen 2017 planeras ett utökat samarbete med SU för att även inkludera grundlärarutbildning med inriktning mot fritidshem och årskurs 4-6 där GIH erbjuder en termins studier i idrott och hälsa för dessa studenter. Förhoppningen är att en liknande överenskommelse ska kunna ske med SH under 2016.

GIH ska vara det lärosäte i Stockholmsregionen som bedriver utbildning inom idrott och hälsa och fungera som ett nav för utbildning inom idrott och hälsa, samt specialidrott i Sverige. Det framtida utbildningsutbudet kommer att fortsatt bygga på GIH:s programutbildningar, både i egen regi och i samarbete med andra lärosäten.

FORSKNING

GIH är Sveriges ledande kunskapscentrum inom idrott, fysisk aktivitet och hälsa. Här utbildas lärare i idrott och hälsa samt specialidrott, tränare, sport managers, idrottsvetare och hälsopedagoger. Inom GIH bedrivs också avancerad forskning inom området Idrott, fysisk aktivitet och hälsa; i nära samverkan med idrottsrörelsen, skolan, hälso- och sjukvården och det omgivande samhället.

Relationen till skolan är central för GIH:s verksamhet. Ämneslärarutbildningen i idrott och hälsa samt specialidrott är högskolans största programutbildning och en betydande del av forskningsverksamheten vid GIH syftar till att forskningsanknyta denna. Ett övergripande syfte med forskningen vid GIH är att kartlägga den kultur som präglar skolans samlade rörelseaktiviteter, inte bara ämnet som sådant, och att studera de lärprocesser som förekommer i dessa. När det gäller idrott och hälsa fokuserar forskningen på riktade satsningar mot förhållandet mellan undervisningen, dess innehåll och uppläggning, och elevers lärande.

I dagens samhälle bedrivs ungas rörelseaktiviteter främst i institutionaliserade sammanhang, i skolan och inom ramen för den frivilliga föreningsidrotten. Föreningsidrotten är emellertid även den en offentligt finansierad verksamhet, vilket ger frågor om dess öppenhet, tillgänglighet, jämlikhet och jämställdhet hög aktualitet. Dessutom knyts barn- och ungdomsidrotten till starka värden om fostran och utveckling. Detta föranleder ett behov av vetenskaplig granskning, inte minst mot bakgrund av att det spontana idrottsutövandet har minskat bland barn och unga på senare år. Ungdomsgruppen har också tudelats; en grupp är mycket fysisk aktiv och en grupp rör sig betydligt mindre. Forskningen inom detta område skapar ett vetenskapligt underlag för utveckling av berörda samhällssektorer i frågor som tillgänglighet, öppenhet, jämlikhet och jämställdhet. Här finns också direkta kopplingar till högskolans utbildningar för hälsopedagoger, tränare och sport managers, vilka kommer verka i den miljö forskningen fokuserar på.

Parallellt med den tilltagande institutionaliseringen av den fysiska aktiviteten har behovet av forskning om fysiska hälsovärden och kunskaper om livsstilssjukdomar också ökat. Vid GIH handlar detta framför allt om kopplingen mellan fysisk aktivitet och befolkningens hälsa och välbefinnande. Flera av västvärldens livsstilssjukdomar som fetma, diabetes, hjärt-kärlsjukdomar och cancer motverkas av fysisk aktivitet. Det leder också till bättre mental hälsa i form av ökad livsglädje och minskar risken för depression. Även inlärning och minne påverkas positivt. Men medborgarnas fysiska aktivitet är en folkhälsofråga med samhällsekonomiska konsekvenser för näringsliv och offentlig sektor. Vid GIH bedrivs forskning med syfte att kartlägga och analysera effekterna av fysisk aktivitet för olika grupper i samhället. I detta ingår forskning om primär och sekundär prevention av ohälsa genom fysisk aktivitet såväl som social utveckling och inlärningsförmåga. Betydelsen av denna forskning och dess tillämpning i högskolans utbildningar kan inte underskattas om Sverige ska kunna hantera de välfärdsutmaningar som väntar i framtiden.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR FORSKNING OCH UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ

Som tidigare konstaterats är GIH den enda högskolan i Sverige med sammanhållen forskning inom hela det flervetenskapliga området som ämnet idrottsvetenskap utgör. Det specifika med forskningen i idrottsvetenskap är att studierna handlar om människan i rörelse – ett område som inte kan likställas med eller ersättas av forskning inom andra delar av medicinen eller pedagogiken. Att GIH idag utgör en sammanhållen miljö för området idrott, fysisk aktivitet och hälsa märks bland annat genom att våra anställda frekvent tillfrågas att medverka som experter både av departement, statliga verk, föreningar och i media.

Som enda lärosäte i Sverige omfattar GIH:s idrottsvetenskapliga forskning alla de tidigare fakultetsområdena, från humaniora till medicin. För att inte stagnera i sin forskning och för att stärka den flervetenskapliga profilen har GIH organiserat forskningen i tre flervetenskapliga forskningsinriktningar som alla berör olika frågeställningar med människan i rörelse i centrum: Fysisk aktivitet och hälsa, Prestation och träning samt Kultur och lärande. Den viktigaste utmaningen för GIH under perioden 2017-2019 är att fortsatt öka GIH:s forskningsresurser samt säkra infrastrukturen för forskningen och forskarutbildningen.

För att möta dessa utmaningar har GIH sedan ett par års tid arbetat aktivt med att öka högskolans bidragsintäkter. Sedan 2008 har dessa fördubblats. I dagsläget pågår dessutom ett arbete med strategiska partnerskap. Syftet är att förbättra förutsättningarna för forskningen vid GIH genom samarbeten med externa aktörer. En förutsättning för att GIH ska lyckas med detta arbete är att lärosätet har fasta forskningsresurser som utgör en basfinansiering för forskningen, forskarutbildningen och dess infrastruktur.

En fråga som dock orsakar problem för GIH:s forskningsverksamhet är tillgången till elektronisk litteratur. GIH har i tidigare budgetunderlag tagit upp denna fråga och de problem som orsakas av den nuvarande ordningen där varje lärosäte på egen hand ansvarar för hanteringen. GIH har inte ekonomiska möjligheter att ha prenumerationer på mer än en mindre del av de efterfrågade titlarna inom fysiologi och hälsorelaterade ämnen. Behovet av en större spännvidd i utbudet av internationella tidskrifter på biblioteket har ökat i och med att GIH har erhållit examenstillstånd för utbildning på forskarnivå. På sikt är en sådan tillgång en förutsättning för att kvaliteten på både utbildning och forskning ska kunna upprätthållas. GIH vill här uppmärksamma de utmaningar som ett specialiserat, flervetenskapligt, lärosäte ställs inför och påpeka behovet av att likvärdiga förutsättningar skapas inom universitets- och högskolesektorn.

Den forskning GIH bedriver kan inte ersättas av forskning som bedrivs vid större universitet inom varken det medicinska eller pedagogiska området. Det finns inget annat lärosäte som har en forskning med fokus på människan i rörelse ur ett flervetenskapligt perspektiv. Denna forskning har djupgående konsekvenser för samhället i stort genom betydelsen av idrott och fysisk aktivitet i alla åldrar för individen, samhället och dess ekonomi.

BEDÖMNING AV GIH:S EKONOMISKA UTVECKLING

Genom de satsningar GIH har varit föremål för under 2015 och 2016 kommer högskolans intäkter att öka nio procent jämfört med 2014. Dessa resurser kommer i huvudsak att användas till att förstärka högskolans kompetens inom utvalda undervisnings- och forskningsområden.

Från och med 2016 kommer också GIH att betala full lokalhyra då den hyresrabatt som existerat fram till och med 2015 upphör. GIH står dock väl rustad att hantera denna situation utifrån existerande förutsättningar.

GIH kommer under 2016 och 2017 fortsatt hantera de avskrivningskostnader som uppstått som en följd av ombyggnationen av högskolans lokaler. Totalt kommer 5,6 mkr av myndighetskapitalet att avsättas under dessa båda år för detta ändamål, varvid avskrivningarna därefter är betalade.

Som en konsekvens av det ovan sagda beräknar GIH att för perioden 2016-2017 redovisa en negativ kapitalförändring. Från och med 2018 räknar GIH med en ekonomi i balans. Detta gäller dock med förbehållet att nuvarande anslagsnivåer (motsvarande 2016 års nivå) bibehålls även under perioden 2017-2019.

Lokalförsörjning

De ny- och ombyggda lokalerna innebär att GIH:s forskning och utbildning nu är samlade i en och samma byggnad. GIH har en också option på ombyggnation av den byggnad som tidigare har inrymt laboratorier i rörelselära. För närvarande pågår planering av framtida nyttjande av byggnaden. I dagsläget är dock finansieringen av denna lokal ej säkrad. Beslut i frågan kommer att fattas när de ekonomiska förutsättningarna är klarlagda.

Renoveringen av GIH-badet kommer att inledas sommaren 2016 och pågå i två års tid. GIH kommer under denna period att hyra lokaler för att hantera den simundervisning som ingår i lärarutbildningen. Dialog pågår med Stockholms Stads idrottsförvaltning för att hitta en lösning på frågan. Från och med 2018 kommer GIH åter att hyra timmar i det renoverade GIH-Badet för simundervisningen. Detta sker genom ett hyresavtal med Stockholms Stad, vilka i övrigt förhyr GIH-badet från denna tidpunkt.

Investeringar i anläggningstillgångar

GIH flyttade in i nya och renoverade lokaler i september 2012. Med hänsyn till att en stor del av det nya lokalbeståndet utgörs av laboratorielokaler, bibliotek, föreläsningssalar och restaurang blev investeringar i inredning och utrustning betydande. För att möta de investeringar som har behövts för att iordningställa lokalerna har GIH varit i behov av en utökad låneram. Behovet av den utökade låneramen minskar under perioden i takt med avskrivningarna. GIH önskar därför en låneram på 20 mkr från och med 2016.

Räntekontot

GIH föreslår ett oförändrat kreditutrymme på räntekontot.

GIH:S BEHOV

GIH kan konstatera att de satsningar som genomförts under 2015 och 2016 kommer att förbättra högskolans möjligheter att bedriva en kvalitativ verksamhet under de kommande åren. GIH vill här särskilt lyfta fram utökningen av det statliga forskningsanslaget.

GIH har samtidigt särskilda förutsättningar. Högskolan placering i centrala Stockholm – i kombination med ett behov av stora specialutrustade lokaler – medför särskilda villkor för verksamheten. GIH vill därför uppmärksamma regeringen på dessa omständigheter och de konsekvenser de medför gällande förutsättningarna för GIH:s utbildning och forskning.

GIH:s uppdrag och inriktning skapar samtidigt särskilda möjligheter. GIH är idag det enda lärosäte i Stockholmsregionen som utbildar lärare inom idrott och hälsa. GIH är även landets enda lärosäte som utbildar lärare för gymnasieskolan i specialidrott. Utbildningarna har en hög användbarhet och god efterfrågan på arbetsmarknaden. GIH kan dock konstatera att efterfrågan på dessa utbildningar på sikt överstiger högskolans möjlighet att erbjuda desamma inom existerande takbelopp. Detta gäller särskilt de samarbeten som just nu diskuteras med SU och SH, vilka skulle ge möjlighet för lärarstudenter med inriktning mot fritidshem och årskurs 4-6 att läsa det akademiska ämnet idrott.

GIH ser det som angeläget att lärare med dessa inriktningar ges möjlighet att läsa idrott och hälsa. Samtidigt måste dessa utbildningar samsas med redan existerande utbildningar om utrymme inom ramen för takbeloppet. Högskolan kan här se en farhåga att det inom ett par år kan bli nödvändigt att göra neddragningar vad gäller studentantalet på övriga program för att rymma satsningen på fritidshem och årskurs 4-6. GIH bedömer att detta kan vara menligt visavi samhällets behov av utbildad personal inom dessa områden. Det finns därför goda skäl att överväga om inte takbeloppet för utbildning bör öka ytterligare under perioden 2017-2019.

I samband med detta vill GIH också lyfta fram ett annat problem som blivit alltmer påtagligt under de senaste åren. Den, förvisso angelägna, satsningen på höjda lärarlöner i skolan har inte åtföljts av en motsvarande satsning vid universitet och högskola. Detta har medfört att GIH hamnat i en situation där framförallt adjunkter i idrott nu kan få bättre anställningsvillkor i grund- och gymnasieskolan än vid högskolan. Denna situation har lett till en kompetensdränering av högre utbildning som börjar få menliga effekter för framförallt lärarutbildningens kvalitet. GIH vill därför uppmärksamma regeringen på denna situation och önskar att man i kommande resursfördelning genomför åtgärder för att åtgärda situationen.

GIH har en forskning med fokus på människan i rörelse ur ett flervetenskapligt perspektiv. Denna forskning om idrott och fysisk aktivitets betydelse för hälsa och funktion i alla åldrar har stora konsekvenser på samhällets ekonomi och utveckling. GIH har därmed ett viktigt uppdrag som inte går att ersätta med forskning vid andra lärosäten. GIH vill här särskilt framhäva den produktivitet som högskolan uppvisar inom forskningsverksamheten. Forskningsresurserna har dock inte ökat i takt med att den övriga verksamheten expanderat. Situationen har blivit särskilt angelägen efter att GIH övertagit idrottslärarutbildningarna från SU som överfördes utan resurser för forskningsanknytning. De resurser som tillförts högskolan underlättar situationen, men GIH bedömer att ytterligare forskningsresurser är nödvändiga för att säkerställa forskningsanknytningen av högskolans utbildningar.

Utifrån dessa utgångspunkter har GIH följande önskemål för perioden 2017-2019:

1. Den forskning som bedrivs vid GIH har stor samhällsrelevans. Utökade kunskaper om den fysiska aktivitetens betydelse ur ett hälsoperspektiv utgör en viktig nyckel i att anta flera av de välfärdsutmaningar som Sverige behöver bemöta. GIH kan konstatera att det här finns ett tydligt behov av att stärka forskningsanknytningarna av de utbildningsprogram som bedrivs vid högskolan. Av detta skäl önskar högskolan ett utökat forskningsanslag om 5 mkr från och med 2017 samt ytterligare 5 mkr från och med 2018.
2. GIH önskar ett utökat takbelopp för att kunna hantera planerade samarbeten med SU och SH utan att dessa ska inskränka volymen av existerande utbildningar. Givet att samarbetet med SU planeras starta vårterminen 2017 uppstår behovet detta verksamhetsår. GIH bedömer att en rimlig omfattning på samarbetena är 30 helårsstudenter per år klassificerade som idrott. Följaktligen har GIH önskemål om en ökning av takbeloppet motsvarande 4,4 mkr från och med 2017.
3. GIH kan konstatera att den utveckling som kan iaktas gällande ungdomsskolan leder till ett behov av en satsning på GIH:s personal för att bibehålla och höja kompetensen vid högskolan. För GIH:s vidkommande skulle en sådan satsning kosta ungefär 2 mkr per år. GIH föreslår att detta problem hanteras genom att ersättningsnivån för utbildningsområdet Idrott ökar med ungefär 5 % från och med 2017. Detta skulle möjliggöra en satsning på kompetensförsörjning för att hantera den situation som nu har uppstått.

Bilaga till direktiv till budgetunderlag för verksamhet
vid universitet och högskolor

Tabell 1

	2015	2016	2017	2018	2019
Total budget	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3
(tkr)	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<i>Verksamhetens intäkter</i>					
Anslag ¹	112 776	119 225	119 221	119 100	118 499
Avgifter	8 689	6 154	6 431	6 460	6 489
Bidrag	16 880	13 139	15 568	16 868	17 569
Finansiella intäkter	31	0	41	206	412
Summa intäkter	138 376	138 518	141 260	142 634	142 970
<i>Verksamhetens kostnader</i>					
Personal	-79 882	-87 487	-87 908	-89 138	-90 008
Lokaler	-24 445	-25 700	-25 700	-25 700	-25 700
Drift/Övrigt	-23 844	-23 866	-24 978	-25 498	-25 778
Avskrivningar	-5 687	-5 665	-4 788	-2 940	-3 011
Finansiella kostnader	-122	0	-6	-24	-45
Summa kostnader	-133 981	-142 718	-143 380	-143 300	-144 542
<i>Verksamhetsutfall</i>					
Transfereringar	0	0	0	0	0
<i>Årets kapitalförändring/ Årets resultat</i>	4 395	-4 200	-2 120	-666	-1 572
Utgående myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)²	25 824	21 624	19 504	18 838	17 266
Utgående oförbrukade bidrag	7 865	9 000	11 500	12 700	13 200

Kommentarer:

Hyreskostnaden stiger enligt avtal stegvis fram till år 2016.

GIH har inte lika stora oförbrukade bidrag efter 2015 som efter 2014 varvid bidragsintäkterna beräknas minska 2016

Intäkter från uthyrning av våra lokaler beräknas minska 2016 med anledning av att man inte tror sig kunna hyra ut dem i samma utsträckning som 2015.

¹ Intäkterna av anslag ska motsvara summan av anslag i tabell 2 och 3.

² För stiftelsehögskolorna avses eget kapital och årets resultat.

Större förändringar mellan åren vad gäller budgeterade intäkter för avgifter respektive bidrag ska alltid kommenteras.

Tabell 2 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

	2015	2016	2017	2018	2019
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (tkr)	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<i>Verksamhetens intäkter</i>					
Takbelopp ¹	92 776	94 838	94 835	94 713	94 113
Beräknad avräkning ² (A)	615				
Särskilda åtaganden (B)	295				
Anslag (A+B)	93 686	94 838	94 835	94 713	94 113
Avgifter	7281	5 892	6 166	6 193	6 220
Bidrag	443	278	78	79	80
Finansiella intäkter	26	0	33	164	328
Summa intäkter³	101 436	101 008	101 112	101 148	100 740
<i>Verksamhetens kostnader</i>					
Personal	-55 845	-61 530	-60 697	-60 697	-60 697
Lokaler	-21 801	-23 119	-23 119	-23 119	-23 119
Drift/Övrigt	-14 265	-15 853	-15 853	-15 853	-15 853
Avskrivningar	-4 325	-4 361	-3 686	-2 263	-2 318
Finansiella kostnader	-102	0	-5	-19	-36
Summa kostnader	-96 337	-104 863	-103 360	-101 951	-102 023
Årets kapitalförändring/ Årets resultat	5 098	-3 855	-2 248	-803	-1 283

¹ Takbelopp enligt budgetpropositionen för 2016 i 2016 års prisnivå

² Beräknad avräkning av anslag för grundutbildning bland annat med hänsyn till ev. utnyttjande av tidigare uppkommet anslagssparande eller överproduktion, samt ev. decemberprestationer.

³ Summering av anslag, avgifter, bidrag och finansiella intäkter.

93
-93
0

5098,044

Tabell 3 Forskning och utbildning på forskarnivå

	2015	2016	2017	2018	2019
Forskning och utbildning på forskarnivå (tkr)	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<i>Verksamhetens intäkter</i>					
Anslag ¹	19 090	24 387	24 386	24 387	24 386
Avgifter	1 408	262	265	267	270
Bidrag	16 437	12 861	15 490	16 790	17 490
Finansiella intäkter	5	0	8	42	84
Summa intäkter	36 940	37 510	40 148	41 486	42 230
<i>Verksamhetens kostnader</i>					
Personal	-24 037	-25 957	-27 211	-28 441	-29 311
Lokaler	-2 644	-2 581	-2 581	-2 581	-2 581
Drift/Övrigt	-9 579	-8 013	-9 125	-9 645	-9 925
Avskrivningar	-1 363	-1 304	-1 102	-677	-693
Finansiella kostnader	-20	0	-1	-5	-9
Summa kostnader	-37 643	-37 855	-40 020	-41 349	-42 519
Årets kapitalförändring/ Årets resultat	-703	-345	128	137	-289

¹ Med anslag avses de medel som har anvisats myndigheten i budgetpropositionen för 2016 i 2016 års prisnivå.

Anslaget är minskat med den del som avser CIF då det anslaget är en transferering.

5098,04382 -702,88121 4395,4654

Tabell 4 Investeringar i anläggningstillgångar och räntekontokredit

Investeringar i anläggningstillgångar ¹	2015	2016	2017	2018	2019
	ÅR -1 Utfall	År 0 Prognos	År 1 Ber.	År 2 Ber.	År 3 Ber.
IB lån i Riksgäldskontoret	13 925	10 120	8 023	5 635	5 095
Beräknad nyupplåning	1 913	3 568	2 400	2 400	2 400
<i>varav investeringar i immateriella anläggnings-tillgångar</i>	125	1 568	75	0	0
Beräknad amortering	-5 718	-5 665	-4 788	-2 940	-3 011
UB lån i Riksgäldkontoret	10 120	8 023	5 635	5 095	4 484
Maximalt utnyttjande av låneramen under året	13 925	10 120	8 023	5 635	5 095
Föreslagen låneram²	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Beräknad ränteutgift	31	0	-6	-24	-45
Ränteantaganden för nyupplåning (%)		0,0%	0,1%	0,5%	1,0%
Summa räntor och amorteringar	-5 687	-5 665	-4 794	-2 964	-3 056
Maximalt utnyttjande av räntekontokredit under året	0	0	0	0	0
Föreslagen räntekontokredit	0	0	0	0	0

Med anledning av ett eventuell framtida nyttjande av en byggnad som tidigare inrymt laboratorier i rörelselära önskar GIH ha kvar 20 mkr i låneram. GIH ser sig inte behöva någon räntekontokredit 2016-2019

¹ Enligt definition i 5 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

0,003 0,000 -0,001 -0,004 -0,009

Tabell 5 Verksamhetsinvesteringar

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
(tkr)	Utfall	Prognos	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.
Immateriella investeringar						
Datasystem, rättigheter m.m	1 053	640	75	0	0	0
Materiella investeringar						
Maskiner, inventarier och installationer m.m	1 605	2 000	2 325	2 400	2 400	2 400
Byggnader, mark och annan fast egendom						
Övriga verksamhetsinvesteringar						
Summa verksamhetsinvesteringar	2 658	2 640	2 400	2 400	2 400	2 400
Finansiering						
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap 1 § kap.förordn)	2 605	2 538	2 362	2 375	2 375	2 400
Bidrag (2 kap 3§ kapförordn)	53	102	38	25	25	0
Finansiell leasing (2 kap 5§ kapförordn)						
Anslag (efter medgivande av regeringen)						
Summa finansiering	2 658	2 640	2 400	2 400	2 400	2 400

Tabell 5 Lokalförsörjning

	2015	2016	2017	2018	2019
Redovisning av lokaler (mnkr)	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
Area, kvm LOA, utifrån lokalförsörjningsplanen					
– föregående års utgång	13053	13473	12323	12323	13473
– ökning under året	420		0	1150	0
– minskning under året	0	1150	0	0	0
– vid årets utgång (A)	13473	12323	12323	13473	13473
Förbättringsutgift på annans fastighet¹	1893	927	250	202	155
– nyinvesteringar	0	0	0	0	0
– avskrivningar	986	966	677	48	47
Total årshyra enligt hyresavtal, utifrån lokalförsörjningsplan (B)²	21443	21329	21329	22407	22407
Genomsnittlig hyra (kr/m² LOA)³	1592	1731	1731	1663	1663
Lokalkostnader (C)	24445	25 699	25699	25699	25699
Genomsnittlig lokalkostnad (kr/kvm LOA)⁴	1814	2085	2085	1907	1907
Lokalkostnadens andel av verksamhetens totala kostnader	18,25%	18,01%	17,92%	17,93%	17,78%

2015 tillkommer hyra för Tegelhögen from september. I tabellen är hela ytan inkluderad

och det är även hela årshyran i Total årshyra

2016 minskar ytan med simhallen efter första halvåret. I tabellen är hela ytan och hyran för simhallen frändragen.

2018 tillkommer simhallen igen, hela ytan och årshyran har lagts till.

¹ En redovisning ska lämnas av det totala utgående beloppet enligt balansräkningens balanspost.

Vidare efterfrågas två specifika särredovisningar, nyinvesteringar och avskrivningar.

² Inklusivt avtalade ersättningar vid avflyttning före viss tidpunkt, i fall då sådan beräknas ske, samt eventuella återställningskostnader vid avflyttning.

³ Beräknas som B/A.

⁴ Beräknas som C/A.

Tabell 6 Avgifter
(tkr)

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat
År -1	372	-488	-116
<i>varav tjänsteexport</i>			
År 0	500	-500	0
<i>varav tjänsteexport</i>			
År 1	500	-500	0
<i>varav tjänsteexport</i>			

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel ¹	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat
År -1				
År 0				
År 1				

¹ Intäkter som inte får disponeras

Avgiftsintäkter enligt §§ 4 och 15 avgiftsförordningen ska inte redovisas.

Centrum för idrottsforskning budgetäskande 2017-2019

1. Sammanfattning av CIF:s budgetäskande 2017-2019

Centrum för idrottsforskning (CIF) vill göra ett kunskapslyft inom tre områden: folkhälsa, barn- och ungdomsidrott samt innovativ gränsöverskridande forskning. Kunskapslyftet avser bidra till en kunskapsbas som samhället behöver för att kunna ta hållbara beslut i de satsningar som görs i framtiden inom folkhälsa och idrott. Inom nämnda tre områden föreslår CIF att regeringen satsar 5 miljoner per år under en treårsperiod. Satsningarna ska göras i nära dialog med den svenska idrottsrörelsen. Utöver detta efterlyser CIF en strategisk satsning inom folkhälsa, idrott och fysisk aktivitet där CIF är villig att samordna denna.

Det innebär att CIF:s styrelse sammanlagt äskar totalt 40,4 miljoner kronor per år under den kommande perioden 2017-2019, från utbildningsdepartementet och socialdepartementet (via Riksidrottsförbundet). Detta innebär en ökning av anslaget med 15,3 miljoner kronor per år de närmaste tre åren.

2. Idrottsforskning i Sverige

Centrum för idrottsforskning (CIF) strävar efter att vara den ledande forskningsfinansiären inom idrott och fysisk aktivitet. Vi vill genom bättre kunskap bidra till att såväl öka den fysiska aktiviteten i befolkningen som att förbättra förutsättningarna för både barn- och ungdomsidrott och elitidrott i Sverige. CIF är den organisation som samlar representerar hela den idrottsvetenskapliga forskningen i Sverige. CIF:s styrelse består enligt förordning av representanter från alla större lärosäten som bedriver idrottsforskning. CIF är därmed den aktör i Sverige som har störst kompetens och erfarenhet inom forskning och uppföljning inom området idrott och fysisk aktivitet. Därtill arbetar CIF också i nära dialog med idrottsrörelsen och Riksidrottsförbundet i dessa frågor.

Under år 2016 bidrar den svenska staten med cirka 1,9 miljarder kronor till idrott. Syftet med statens bidrag till Riksidrottsförbundet (RF) är bland annat att ge alla lika förutsättningar till att delta, ge positiva effekter i form av demokrati, jämställdhet och sunda etiska ideal och även förbättra folkhälsan. Utöver de 1,9 miljarder som staten satsar på idrott så avsätter kommunerna drygt 10 miljarder kronor per år.

Att studera idrottens roll och betydelse i det svenska samhället samt att möjliggöra forskning om idrott i vid mening är en av CIF:s viktigaste uppgifter. Att analysera och följa upp de satsningar staten gör på idrott är en annan viktig uppgift. Har statens satsningar den påverkan på hälsa, prestation, mångfald och delaktighet som avses?

Centrum för idrottsforskning är den enda aktören i Sverige som har ett uttalat ansvar för forskning och uppföljning inom idrottens område. Under 2016 får CIF 7,1 miljoner kronor från utbildningsdepartementet och 18 miljoner kronor från socialdepartementet via Riksidrottsförbundet. Anslaget från socialdepartementet ökade med 2 miljoner inför 2016 års budget. Detta är en ökning jämfört med tidigare år då det under åren 2010-2015 var 16 miljoner per år. Denna ökning av anslaget är viktig för CIF och vi hoppas att vi även i framtiden kan se liknande ökning av anslaget. Resurserna för idrottsforskning är, i relation till de satsningar som görs, små.

Forskning inom idrottens område kan omfatta allt från elitidrott till barns och ungas fysiska aktivitet och välbefinnande till veteranidrott. De 25 miljoner som CIF erhåller i nuläget gör det möjligt att under kommande budgetår delfinansiera sammanlagt 23 forskartjänster och doktorander samt stödja drygt 50 projekt inom ett brett spektrum av ämnesområden såsom historia, pedagogik, sociologi, psykologi, fysiologi, biomekanik, traumatologi och rehabilitering.

3. Internationell utblick

Runt om i världen satsas idag stora belopp på idrotts- och hälsorelaterad forskning. Under 2013 lanserade till exempel Nederländerna en satsning på nästan 100 miljoner kronor (<http://www.nwo.nl/en/news-and-events/news/2013/9.75-million-euros-for-sports-research-in-the-netherlands.html>) vars syfte är att öka kunskapen kring prestation, delaktighet och hälsa. I Nederländerna har man också tagit fram en *"Dutch National Action Plan for Sports and Exercise"*.

Under år 2015 annonserades att amerikanska National Institutes of Health genomför sin största satsning någonsin vad gäller forskning om fysisk aktivitet (<http://www.nih.gov/news/health/jun2015/nih-11.htm>). Detta är en femårig satsning i USA på 170 miljoner USD, för att förstå de bakomliggande biologiska mekanismerna till hur fysisk aktivitet förbättrar hälsan och förhindrar sjukdom. Syftet är att kunna ge individuella rekommendationer för fysisk aktivitet i olika åldrar och vid olika behov i syfte att förbättra hälsan.

Centrum för idrottsforskning har en stor roll att fylla för att generera kunskap och beslutsunderlag, en roll vi tar på stort allvar. Vår ambition är att CIF ska vara den ledande finansiären i Sverige som bidrar till att förbättra folkhälsan och idrotten utifrån kunskap och vetenskaplig grund.

4. Kunskapslyft inom tre prioriterade områden

CIF föreslår ett kunskapslyft inom områdena folkhälsa, barn- och ungdomsidrott och innovativ gränsöverskridande forskning. Områden som CIF har identifierat som extra prioriterade de kommande tre åren.

Fysisk inaktivitet är ett globalt folkhälsoproblem. Nära en tredjedel av jordens befolkning, cirka 1,5 miljarder människor, beräknas vara otillräckligt fysiskt aktiva. Varje år dör 5,3 miljoner människor i förtid på grund av sin inaktiva livsstil (enligt WHO den näst vanligaste orsaken till en för tidig död). Utifrån detta perspektiv kan fysisk inaktivitet anses vara ett lika stort folkhälsoproblem som rökning. Enligt beräkningar skulle en halv miljon människors liv kunna räddas om den fysiska inaktiviteten i världen minskade med 10 procent. Om den kunde minskas med 20 procent skulle 1,3 miljoner människor räddas från att avlida i förtid.

Även i Sverige är fysisk inaktivitet ett växande problem. Trots att färre röker och att dödligheten i hjärt- och kärlsjukdomar har minskat de senaste åren rör sig svenskar för lite utifrån ett folkhälsoperspektiv. Undersökningar om vardagsmotion visar att graden av fysisk aktivitet i Sverige är låg ur ett europeiskt perspektiv och vi tillhör de som enligt Eurobarometern är allra mest stillasittande i Europa. Den fysiska hälsan är inte heller jämnt fördelad bland alla grupper i samhället. Individer med kort utbildning och sämre ekonomiska villkor är mindre fysiskt aktiva och har sämre hälsa än de med längre utbildning. Den fysiska och psykiska ohälsan ökar framför allt bland lågutbildade kvinnor.

CIF anser att mer forskning behövs inom följande områden för att utveckla kunskap som kan leda till att vi får en mer jämlik hälsa.

- **Ökad fysisk aktivitet i befolkningen**

För att uppnå en god jämlik hälsa hos hela befolkningen och även motverka livsstilsbetingade sjukdomar hos äldre individer behöver vi mer kunskap om idrott och fysisk aktivitet och dess betydelse. En ökad fysisk aktivitet i befolkningen kan möta många av de utmaningar, inte minst ekonomiska, som vi ställs inför. Mer forskning behövs för att utveckla kunskap om hur människor i alla åldrar kan ges möjlighet att utöva idrott och fysisk aktivitet oavsett socioekonomi, etnicitet och funktionsnedsättning. Att utveckla kunskap inom det

området skulle ge förutsättningar för en mer jämlik hälsa i befolkningen, vilket skulle bidra till stora hälsoekonomiska vinster för den enskilda individen och för samhället.

Trots omfattande forskning över många decennier, är förståelsen bristfällig vad gäller olika människors optimala träningsform och dos för att uppnå bättre välbefinnande, hälsa och funktion. Idag föreligger visserligen en god kunskap om den generella betydelsen av fysisk aktivitet, men skillnaden vad gäller effekt och värde är stor mellan individer. Det är ytterst sannolikt att fysisk aktivitet på ett avsevärt mer sofistikerat sätt bör individanpassas för att optimera både människors hälsa och funktion och idrottares träning. Individanpassningen ska ta hänsyn till psykologiska faktorer och den enskildes biologiska förutsättningar. De rekommendationer om fysisk aktivitet som idag finns är relativt generella. På grund av otillräcklig kunskap tas i alltför liten utsträckning hänsyn till specifika omständigheter på individnivå. Dessa kan utöver vad som nämns ovan innefatta olika funktionsnedsättningar eller faktorer specifika för ett sjukdomstillstånd. Behovet av kunskapsutveckling vad gäller individanpassning inom idrott och fysisk aktivitet är omfattande.

I CIF:s uppföljning av statens stöd till idrotten år 2014, framkommer socioekonomiska mönster i flera av uppföljningssystemets indikatorer. Barn med högstskoleutbildade föräldrar idrottar till exempel i större utsträckning än barn till föräldrar med lägre utbildning. Likaså idrottar barn i tjänstemannahushåll i större omfattning än barn i företag- eller arbetarhushåll. Barn till ensamstående idrottar i mindre utsträckning än barn till sammanboende föräldrar. Små skillnader framkommer rörande idrottsdeltagande bland pojkar med svensk respektive utländsk bakgrund. Bland flickor är skillnaderna större: 43 procent av flickor med utländsk bakgrund säger sig föreningsidrotta jämfört med 65 procent av flickor med svensk bakgrund. Flickor med invandrabakgrund är därmed den grupp som idrottar i minst utsträckning. Bilden av föreningsidrotten som socioekonomiskt och demografiskt skiktad framkommer även vid en granskning av det statliga lokala aktivitetsstödet (LOK-stödets) spridning på kommunal nivå. Vid undersökningar av vuxnas fritid framträder också ett socioekonomiskt mönster där andelen fysiskt inaktiva minskar i takt med stigande utbildningsnivå. Likaså är andelen med stillasittande fritid högre hos personer födda utanför Sverige.

Mer kunskap behövs om villkoren och förutsättningarna för olika grupper av människor att vara regelbundet fysiskt aktiva. Viktiga frågor att ställa är: Vilka miljöer främjar respektive hindrar utövandet av regelbunden fysisk aktivitet? Vilken mening tillskriver människor olika former av rörelsekulturer och hur kan de grupper som är i störst behov av fysisk aktivitet nås?

CIF föreslår att satsningar görs för att stärka forskning inom idrott och fysisk aktivitet. Syftet är att öka kunskapen om hur människor i alla åldrar kan ges möjligheter att utöva idrott och fysisk aktivitet oavsett socioekonomi, etnicitet och funktionsnedsättning. Att utveckla kunskap inom dessa områden ger förutsättningar för en mer jämlik hälsa i befolkningen. CIF föreslår en satsning på fem miljoner kronor per år under tre år.

- Barn- och ungdomsidrott

Idrottslig verksamhet har en positiv inverkan på barns totala utveckling och deras fysiska och hälsomässiga status. Generellt sett idrottar drygt hälften av alla barn och ungdomar i en förening, men andelen kan variera stort. En rad faktorer har betydelse för deltagandet, till exempel ålder, kön, socioekonomi, etnicitet, sexuell läggning och var i landet man bor. Trots att idrottsrörelsen ska vara öppen för alla är möjligheten att delta inte densamma. I vissa åldrar, för vissa grupper och i vissa orter kan andelen medlemmar vara betydligt högre eller betydligt lägre än 50 procent. Trots det framstår idrott som den i särklass populäraste fritidsverksamheten bland barn och ungdomar i Sverige. Tillsammans med skolämnet idrott och hälsa bär föreningsidrotten upp mycket av den fysiska aktivitet och motoriska träning som unga får idag. Mycket tyder dock på att det inte räcker. Tillgängligheten till idrott och motion varierar mellan olika grupper. Skolans idrottsundervisning består i genomsnitt av två lektioner i veckan. På gymnasiet har eleverna oftast bara en lektion i veckan under det första året och därefter sker ingen undervisning i idrott och hälsa. Den totala fysiska aktiviteten sjunker numera inte bara i den vuxna befolkningen utan även bland barn och ungdomar.

Idrott utgör således ett viktigt livsinnehåll för många barn och ungdomar. Förutom fysisk aktivitet ger idrottsrörelsen också individer möjlighet till demokrati och inflytande och bidrar till utvecklingen av god etik och socialt ansvarstagande. CIF har i sin årliga uppföljning av statens stöd till idrotten emellertid visat att den föreningsdrivna barn- och ungdomsidrotten är stadd i förändring, dels genom att fler och fler kommersiella aktörer erbjuder sina tjänster, dels genom att tidiga elitsatsningar verkar bli allt vanligare. Detta leder till en ökad polarisering mellan de som tränar mycket och intensivt och de som knappt rör sig alls. Flera viktiga frågor måste därför ställas om barn- och ungdomsidrottens betydelse som uppfostrare, som formare av en framtida konkurrenskraftig elit och som hälsobringare. Mycket tyder också på att barn och ungdomars behov av fysisk aktivitet inte tillgodoses och att vi aldrig har haft tonåringar med sämre fysisk status än idag. Mer forskning om hur den fysiska aktiviteten kan öka bland barn och unga och ge en mer jämlik hälsa är därför angelägen.

CIF har en lång erfarenhet av forskning om barn och ungdomars idrott och fysiska aktivitet och vår verksamhet har bidragit till att ta fram ny och viktig

kunskap inom området. Dels genom de forskningsprojekt som CIF stödjer med fria forskningsmedel, dels genom den årliga uppföljningen av statens stöd till idrotten. Några exempel på ny och viktig kunskap är:

– Bunkefloprojektet i Malmö som har visat att daglig motion och idrott i skolan skärper inlärningsförmågan, utvecklar motoriken hos skolbarn och minskar på lång sikt risken för benfrakturer. CIF har stöttat projektet under många år och under åren 2014–2016 gör CIF en riktad satsning på projektet som gör det möjligt att undersöka om mer fysisk aktivitet i skolan också har effekt på längre sikt, då forskarna nu kan följa barnen högre upp i åldrarna.

– CIF har i sina årliga uppföljningsuppdrag identifierat att aktivitetsnivån i barn- och ungdomsidrotten har minskat sedan år 2008 – det gäller flickor i större utsträckning än pojkar och främst äldre ungdomar. Vi har även analyserat orsakerna bakom nedgången och kan peka på både externa och interna faktorer. CIF har också visat på ökade kostnader inom barn- och ungdomsidrotten – kopplat till kommersialisering och professionalisering. Till detta kan läggas att CIF:s årliga uppföljning av ett antal indikatorer gett helt ny kunskap om idrottens utformning i Sverige i allt från medlemstal och aktivitetsnivåer till medborgarnas motionsvanor, olika idrotters skilda ekonomiska förutsättningar och resultat i internationella mästerskap.

CIF föreslår en satsning på forskning om barn- och ungdomsidrott med fem miljoner per år under tre år. Syftet med denna satsning är att utveckla ny kunskap som kan bidra till en hållbar utveckling och förbättrad jämlik hälsa för kommande generationer.

- Innovativ gränsöverskridande forskning inom skola, idrott och fysisk aktivitet

Idrottens potential som innovations- och tillväxtmotor är idag utvecklad i Sverige. Genom samarbete mellan olika aktörer, till exempel mellan forskare och utövare inom idrotten, kan idéer snabbt omsättas i praktiken vilket kan driva på utvecklingen. Sådan forskning kan också stärka svensk idrotts internationella konkurrenskraft. Forskningen om idrott och fysisk aktivitet utvecklas kontinuerligt och att uppmuntra till fler tvärvetenskapliga angreppssätt kan i sin tur kan leda till än mer innovativ forskning. Idrottsforskningen har mycket goda förutsättningar att bli framgångsrik inom detta område eftersom fokus kring idrott och fysisk aktivitet även skapar bryggor mellan olika akademiska ämnesområden. Exempel på forskning som kan utvecklas är: digital teknik, utrustning, miljöer, design och nya högteknologiska textilier i kombination med idrott. Denna typ av forskning har stor potential att bli framgångsrik om satsningar görs, vilket även kan leda till fler arbetstillfällen. Forskning kring nya lärandemiljöer inom IT och skolämnet idrott och hälsa är ytterligare ett

exempel på ett område som kan skapa nya möjligheter för till exempel en bättre framtida skola.

CIF föreslår en satsning på fem miljoner kronor per år under tre år på gränsöverskridande forskning inom skola, idrott och fysisk aktivitet. Detta kan leda till nya innovationer med positiva samhällsekonomiska effekter samt en hållbar utveckling.

5. CIF:s verksamhet

CIF har sedan 2009 i uppdrag av regeringen att genomföra en regelbunden och långsiktig uppföljning av statens stöd till idrotten. Uppföljningen består av fortlöpande bevakning av det statliga idrottsstödet betydelse utifrån ett indikatorsystem, tematiska fördjupningsstudier av områden som regeringen bestämmer samt bevakning av forskning med relevans för det statliga stödet. Den kunskap CIF:s uppföljning genererar är nödvändig för att bedöma idrottspolitiska satsningar men också för att få praktisk tillämpning av resultat. Här är resurserna små i relation till de omfattande projekt och satsningar som borde följas upp.

I CIF:s förordning finns också uppdraget att samordna och informera om idrottsforskning. Genom bland annat sociala medier, nyhetsbrev, webb, konferenser och webbtidningen *Idrottsforskning.se* sprider CIF resultat från idrottsforskning och uppföljningen av statens stöd till idrotten. Ofta får nyheterna bra genomslag i media, så att kunskapen snabbt sprids. CIF vill fortsätta att utveckla verksamheten i enighet med förordningen.

CIF:s kansli är litet och avlönar 3,5 personer per år sedan år 2010. Kansliet har effektiviserat verksamheten de senaste åren vilket lett till att kostnader hållits nere. Samtidigt ökar löne- och administrationskostnaderna varje år men ingen pris- och löneomräkning av bidraget från socialdepartementet via Riksidrottsförbundet sker. Ett sådant upplägg innebär i längden att budgeten urholkas över tid och för en liten organisation som CIF blir hela verksamheten i det långa loppet lidande.

CIF vill även i framtiden kunna genomföra sitt uppdrag att följa upp statens stöd till idrotten i tillräcklig omfattning och med god kvalitet och behålla den informationsspridning som nu sker.

CIF:s styrelse föreslår att anslaget inom kommande treårsperiod ökas med 1 miljon för att kunna bibehålla den verksamheten som CIF i nuläget bedriver.

Kopia till: Socialdepartementet och Sveriges Riksidrottsförbund